

Дякую за зруйновані життя...

«Мам, не хвилюйся, у нас ще мінімум тиждень»

Перед тим, як починати сумну розповідь, хочу пригадати яскравий день 23 лютого. Це був, мабуть, найкращий день в моєму житті. День перед війною.

Ранок почався нібито як завжди. На небі були хмари, але іноді проглядало сонечко. Я прокинулася на другу пару з не аби-яким хвилюванням, бо сьогодні був захист, до якого я готувалася майже рік. Я випила склянку води, подражнила свого молодшого брата, якого мама годувала перед садочком, привітала тата, який тільки-но прийшов з прогулянки з нашим песиком, і пішла готуватися до захисту навчально-дослідницької роботи, який повинен був розпочатися за годину.

Захист пройшов зовсім непогано. Так, були технічні труднощі, але я отримала дуже високий бал. Батьки пишалися моїм результатом та обіймаючи вітали. Я була дуже щасливою. До того ж, в цей день у моєї знайомої був день народження. Моя сім'я була запрошена на святкування, тому після закінчення навчального дня, я приводила себе до ладу.

Зустрілись ми з імениницею десь о пів на шосту, бо незабаром починався концерт групи. Концерт був незабутнім: грала жива музика, яка наповнювала бадьорою енергією; хлопці зачитували реп, який змушував вкотре переконатися, що наша мова – найкраща навіть у репі; глядачі підспівували і насолоджувалися атмосферою. Після концерту ми продовжили святкування в кафе. Спілкувались на різні теми, але серед них, на жаль, була і тема війни.

Наші друзі збирались наступного дня їхати за кордон, через погане передчуття, а ми вважали, що це безглуздо. Мама, звісно, хвилювалась з цього приводу, хотіла поїхати з ними, але я її заспокоювала: «Мам, не хвилюйся ти так, у нас є ще мінімум тиждень, вони не дійдуть». Ввечері того ж дня, коли путін оголосив про напад, ми з мамою вкотре сприйняли це за залякування чи «фейк», бо скільки таких заяв від нього вже було. Але якби ж я знала...

«Мамо, вибач»

Десь 5:17 ранку, мене будить мама, не як завжди, не лагідно, не для того, щоб я не запізнилась на пари. «Аня, прокидайся, війна почалась!», – ось які перші слова я почула того ранку. На мить мені навіть здалося, що вона шуткує. Таки ні, вона наказала мені швидко одягатися та збирати речі. Поспіхом я натягнула на себе штани. В процесі пролунали чи два, чи три потужні вибухи, після яких трохи здригнувся наш багатопверховий будинок. Я ледь не знепритомніла та миттєво сіла на ліжко, наче впала, вигукуючи: «Мамо!». Почувши вибухи на власні вуха, я натягнула на себе светр і почала збирати речі вдвічі швидше. Варто зазначити, що після вибухів почали вити сирени, але я на них майже не звертала уваги.

Першим, що я поклала в сумку, як не смішно, був підручник з англійської мови. Далі я схопила пенал, зошит, зарядку і вмовила батьків взяти ноутбук. З набором одягу, як і з речами, вийшов такий собі «каламбур». Найголовніше, що серед нього проглядалася рідненька, вишита синіми нитками, вишиванка. Зауважу, що вона мене і гріє всі ці дні, вона – мій талісман.

Закінчивши збори, я підслухала розмову батька з його братом. З неї стало зрозуміло, що ми їдемо до їхнього будинку на лівому березі міста, майже поза його межами. Дійшовши з батьками до стоянки та позаймавши свої місця, ми рушили до будинку мого дяді. На шляху до нього ми заїхали по бабусю. Коли тато допомагав їй спустити речі з 8 поверху, я з мамою та братом залишилась в салоні автомобілю, де я вибачилась перед нею за свої вчорашні слова.

І ось близько шостої ранку ми доїхали. Віталік, мій дядя, та тато щось бурхливо обговорювали, але я не вслуховувалась. Ми дивилися новини, де тільки і казали про початок війни. Мене змусили поснідати, хоча я зовсім не хотіла їсти. Незабаром розпочалися заняття, але я на них не ходила. Не було настрою.

Протягом дня до нас доїхали ще дві родини. Загалом увечері нас було 15 чоловік, більшість з яких я бачила вперше, і 2 собаки. Хоча будинок був великий, двоповерховий, мені та моїй подрузі довелося спати на підлозі. Як кажуть, тісно, зате тепло.

Два тижні рутини

Майже два тижні ми провели в такому складі. Батьки працювали, мами їздили за продуктами та готували їжу, а ми з подругою часто допомагали по цій справі. Перший тиждень я не відривалась від постійного перегляду новин в телеграм каналах. Кадри зі зруйнуваннями з Маріуполю, Харкова, Києва та інших міст України не могли не кидати у відчай. І невже це був ваш «руській мір»?

На четвертий день війни ми почали перетворення льоху на сховище. Він був надзвичайно маленьким для 15 чоловік: лише 2 на 3 метри, але там були двоповерхові дерев'яні полиці. Під час повітряної тривоги, на нижніх полицях сиділи дорослі, а на верхніх лежали діточки. Собаки ж перечікували тривогу на імпровізованій лежанці з ковдри на підлозі.

За кілька днів окупанти підступили до м. Енергодара, тоді дорослі почали нервувати. Тому питання щодо переїзду в безпечніше місце було на обговорюванні тиждень. Одного вечора остаточно було прийняте рішення поїхати на західну Україну. Одна сім'я одразу відмовилась їхати разом з нами, мабуть, через роботу в місті. Тоді трьома сім'ями ми збирали речі в дорогу. Так вранці 4 березня ми всі повинні були рушати, але виявилось, що за станом здоров'я, один чоловік з третьої родини не міг виїхати разом з нами. Через це довелося їхати двома сім'ями.

Ночівля на заправці

Ми їхали двома машинами. Я їхала разом з дядьком, тіткою та двоюрідним братом Нікітою. Першого дня дорога була спокійною, якщо не брати до уваги незліченні лякаючі блокпости з металевими їжаками та озброєними військовими. На шляху нам траплялися величезні затори, де ми стояли від двох до чотирьох годин. Ми з Нікітою гаяли час в заторах на мобільні ігри або на сон.

Вечір ми провели в якомусь спортзалі у підвальному приміщенні. Діточки спали на ліжку, воно було єдине у кімнаті. Дорослі, враховуючи мене, спали на підлозі, на ковдрах. Відіспавшись увечері, ми вирушили далі опівночі.

Певний час подорож була без пригод, коли за добу після виїзду в машині мого батька не закінчилось паливо. Нам вистачило бензину, щоб доїхати до заправки. Там ми перечекали комендантську годину та на ранок заправили бензобаки в автомобілях.

Решта шляху пролягала через мальовничі пейзажі: неймовірні кам'яні церквушки з позолоченими воротами, світле блакитне небо з білими хмарами, маленькі мальовничі села на пагорбах, подекуди з височезними мостами. І ось наш шлях досягає кінцевої точки – села.

Село

7.03. Приїхавши в село, ми зіткнулися з проблемою в пошуку помешкання. Через це нам довелось розділитися. Ми жили в готельному номері, а мама з татом знімали кімнату в приватному будинку. Нас розділяли 3 кілометри відстані, але вони не стали для нас перешкодою.

В день приїзду йшов сильний сніг. Сніжинки були неймовірних форм – такі різні, але, як намальовані. Невеличка прогулянка по місцевості розвіяла напругу. Після неї, направившись до номеру, ми відпочивали від виснажливої дороги.

Восьме березня. Наче свято, але настрої не для святкувань. Після чергового перегляду новин хочеться тільки плакати. Але ми зустрілися всією нашою компанією, завели щирі розмову та насолодились сильним неймовірним снігопадом, який вносив хоч і мізерні, а позитивні ноти до свята.

Минув тиждень. Наш готель призупинив роботу, але нам пощастило, що в домі, де знімали кімнату мої батьки, звільнилось ще одне місце. Ми переїхали до них, нарешті об'єднавшись. Той вечір ми провели разом, за одним столом, обговорюючи новини та наші подальші дії.

З понеділка почалось моє дистанційне навчання. Два тижні умовного відпочинку – і знову до роботи. На початку було важко відновлювати темп, особливо без належних умов, але потроху і до всього звикаєш.

Неочікувана зустріч

Одного дня після занять я понад годину листувалася з друзями, як зазвичай. Але з одного такого листування виявилось, що моя хороша подруга також знаходилась в селі, майже поруч зі мною. Це стало найкращою новиною. Вона запропонувала зустрітись наступного дня в волонтерському центрі. Я не могла не погодитись.

Вісімнадцятого березня відбулась наша перша зустріч з подружкою. Ми гуляли місцевістю, плели сітки-кікімори для ЗСУ в волонтерському центрі, вигулювали її собачку. Перша прогулянка у нас відбувалась протягом п'ятих годин, якщо не більше. Я вкрай щаслива, що мені вдалося зустріти тут подругу. Ми ще не раз проводили разом час. Але, на жаль, нещодавно вона від'їхала разом з сім'єю закордон і ми більше не зможемо зустрітись в найближчий час.

Останні події

Наприкінці березня мене охопила хвороба. Два дні я навіть не могла піднятися з ліжка, та матуся знайшла шлях до мого одужання. Брати мене підбадьорювали своїми обіймами, а тато замовив мені маленький подарунок. За вісім днів я вже повністю одужала, я дуже вдячна своїм родичам за підтримку.

Нещодавно сталась трагедія в Бучі, Ірпені та, на жаль, в деяких інших містах країни. Кацапські виродки розстрілювали людей, змушували дітей дивитись на те, як розстрілюють їх батьків, ґвалтували їх, а потім вибивали зуби. Це жах! Невже це відбувається в ХХІ столітті? Мене вражає те, як російська влада спростовує ці вбивства або звинувачує в їх скоєнні наших хлопців. Ознайомлюючись зі статтями про ці події у мене постійно лились сльози. Невже вони не розуміють, що ми ні в чому не винні? Ми – не військові об'єкти, ми – люди!

Останнім часом мені соромно за те, що в мене є російське коріння, тому я його просто не признаю в собі. Я назавжди залишусь виключно українкою, а не родичкою справжніх вбивць.

На останок хочу подякувати ЗСУ та теробороні за захист нашої країни, волонтерам – за допомогу нашим військовим та постраждалим, простим людям, які не покинули свої робочі місця та підіймають економіку країни, і володиміру путіну та його спільниками – за зруйновані життя кількох мільйонів цивільних громадян.

Все буде Україна!